

Rendkívüli Újság

940 SZEPTEMBER 23

ANUL X. — Nr. 24

Inscris sub. No. 14—1938, Trib. Arad.

Director — Főszerkesztő
MARKOVITS A. IVÁN

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIA:
ARAD, STR. Dr. IOAN PETRAN 4.

Megszűntek a helytartóságok

A prefektus a kormány képviselője és a megyei közigazgatás feje

București. — A Monitorul oficial hétfői száma törvényrendeletet közöl, amely az 1938 évi augusztus 14-i közigazgatási törvényben létesített helytartóságokat megszünteti.

A megyék vezetője a prefektus, aki a kormány és a belügyminiszter képviselője és egyben a megyei közigazgatás legfőbb vezetője. A belügyminisztert megbízza a törvényrendelet, hogy legkésőbb 1941 április hó 1-ig alkossa meg azt az új szervezetet, amely a megyék főle összekötő szervet létesít.

A törvényrendelet indoklása ki- szersmind kívánja a közigazgatás és mesterséges akadályt képeztek mondja, hogy az új szellem a költ- és a közönség közötti kapcsolatot. az államkormányzás és a polgárok égek megtakarítását célozza, egy- A helytartóságok viszont felesleges között.

Méltóságteljes hódolat a legionarius vértanuk emlékének

Bucureștiben Horia Sima beszélt a fővárosi mártírok vesztőhelyén. — A râmnicul-sáratli ünnepségen Zelea Codreanu özvegye is résztvevett

Bucureștiből jelentik: Áhítatos kegyelettel adózott valamennyi ortodox katedrális és a legionárius mozgalom tagjaival együtt az ország a vértanuk és hősök emléke előtt. Bucureștiben a Sft. Ilie Gorgan székesegyházban a felvonult légionáriusok előtt Veniamin püspök fényes papi segédlettel gyászmisét celebrált. A disztisztiszelet hallgatóságának soraiiban ott voltak Horia Sima helyettes miniszter elnök, Traian Brăleanu kultuszminiszter, Vlad Dumitru államtitkár, Tona, Parvisianu tábornokok, Mihai Antonescu igazságügyi miniszter, Papanache államtitkár, Pătrașcu a légionárius mozgalom vezértitkára, Bădulescu generális és még számosan. A bucureștii német követséget a nemzeti szocialista német ifjúsági szervezetek küldöttsége képviselte. Mihăilescu főesperes mondott emlék beszédet, majd a légionáriusok és a hatalmas sokaság oszlopokba fejlődve az Eleftrie hídfőhöz zárandokolt. Itt valóságos virágtenger borította, azt a vesztőhelyet, ahol egy év előtt a 9 légionárius életét kioltották.

Horia Sima helyettes miniszterelnök, a légionáriusok vezére a sokaság előtt, valamennyi vértanuhalált halt

bajtárs nevét felolvasták és a sokaság egy emberként felelt az egyes nevek említésekor: — Prezent!

A helyettes miniszterelnök ezután a következőket mondotta:

— Egy esztendő előtt legyőztük azt a borzalmas Roszzat, aki a román ifjúság és ezezt a román nemzet elensége volt. Az áldozatok — kiömlött és ártatlanul kiontott vértük jogán még erősebbé és szentebbé tesszik kötele künkét a légionárius 10 parancsolattal. Tisztelnünk kell az elesettek családtagjait. Dolgoznunk kell keményen és fáradtságot nem ismerve. Semmi fényűzés vagy tékozlás, hanem igenis testvéri ér

Antonescu tábornok, Fabritius és Ghidi nagykövetek az ünnepségeken

Brașov. — A predeal és brașovi ünnepségeken megjelent Ion Antonescu tábornok miniszterelnök, államvezető, von Fabritius bucureștii német és Pellegrino Ghidi bucureștii olasz nagykövet társaságában. A tábornok miniszterelnök, államvezető kíséretében voltak Jasinschi miniszter, valamint még több légionárius vezető személyiség.

Predealon és Brașovban is istentisztelet vezetett be az ünnepségeket, majd mindkét helyen az elesett légionárius mártírok temetőjébe

zárandokoltak, ahol Jasinschi miniszter idézte a vértanuk emléket. Antonescu tábornok a hátra maradt családtagoknak részvételt fejezte ki, Brașovban pedig annyira meghatódott az államvezető, a lélekemelő szertartásnál, hogy néhány szót intézett az összegyűlt légionáriusokhoz és a nagyközönséghez:

„Veletek voltam, veletek megyek és maradok. Induljunk előre a diadal útján a győzelem felé! Istent nevében...!

A felelősségrevonás órája:

Daladier a vizsgálóbíró előtt

Clermont—Ferrand. — Daladier volt francia miniszterelnököt, aki mint ismeretes, internáltként a Chassel on kastélyban tartózkodott, a legfelsőbb felelősségre vonó bíróság parancsára átszállították Ryonba. A vizsgálóbíró hétfőn reggel kezdi meg a volt francia miniszterelnök kihallgatását, ami előreláthatólag több napon át fog tartani.

Az államvezető be- záratta a sinaia-i játékkaszinót

**Félévre meghosszabbították a
lakbérszerződéseket**

Ribbentropp elutazott Rómából

**Lakat alatt az „éjszakai
élet császára”**

**Győzött a román
válogatott Beogradban**

Constant sajtóminisztert rendkívüli hatáskörrel ruházták fel

Bucureștiből jelentik: Ion Antonescu tábornok, államvezető, Alexandru Constant miniszterelnökségi államtitkárt rendkívüli széles hatáskörrel ruházta fel. Constant Alexandru jogkörébe tartoznak a jövőben

propaganda ügyek, személyzeti kérdések, turisztikai, mozgókép-színházi, hirdetési, rádiószolgálat kérdései, a cenzura, nemkülönben az idegenforgalommal kapcsolatban álló szállodaproblémák.

Alexandriát bombázták az olaszok

Róma. — A ma kiadott 107 számú olasz hadijelentés szerint az Egyiptom ellen vonuló olasz csapatok légitámadásokat intéztek a már elfoglalt Sodi El Banitól keletre fekvő Materburus és Elbari repülőterekre. Legnagyobb és az angolokra nézve legsu-

lyosabb eredménye azonban az Alexandria ellen intézett bombázásoknak volt. Az alexandriai kikötőben több hajót telitalálat ért, azok egy részét felgyújtotta, másik részét pedig elsüllyesztette. Haifa olaj és petróleumraktárait is érték bombák és ott is nagy tüzeket okoztak.

Kortesslogás, vagy vádbeszéd...?

Welky szerint Roosevelt is bűnös az európai háború felidőzésében

Mindenki ellen — csak Anglia mellett

New-York. — Welky a köztársasági párt elnökjelöltje San-Franciscóban beszédet mondott és ebben nem kisebb váddal illette ellenfelét: Roosevelt mai elnököt, minthogy ő nagy mértékben felelős és bűnös saját személyében is az európai háborús konfliktus felidőzésében. Welky szerint, ha Németország és Olaszország győznek, az

USA felkészületlenül és megszerzetlenül áll egy totális világhatalmi koncernnel szemben, ám ha Anglia javára fejeződné be a háború, Amerikának akkor sem lesz túl nagy előnye ebből. Roosevelt súlyos hibája ellenfele szerint, hogy nyolc esztendő óta ő is egy elszigeteltségi politikát folytatott, csak hogy ő mindenkitől elszigetelte az Uniót: — Anglia érdekében.

Mit tartalmaz

a Góthai Almanach 1940-es kiadása

Változások a mai időknek megfelelően kibővített évkönyvben, amelyről Bismarck azt mondta, hogy minden diplomata legfontosabb kelléke

A háborús idők nem nagyon alkalmasak az évkönyvek és statisztikák kiállítására és kiadására. A góthai Justus Perthes cég mégis vállalkozott a „Góthai Almanach” 1940. évi kiadására. Ez a könyv már a 177-ik évfolyamot érte el és érdemes átlapozni. Bismarck herceg, a vaskancellár azt mondta egyszer, hogy a góthai könyv minden diplomata íróasztalának legfontosabb kelléke volt és marad...

Három évvel ezelőtt a Góthai Almanach is megkezdte azt az iramot, melyet a mai rohanó idők megkövetelnek. Ha utolsó oldalaira lapozunk, rögtön láthatjuk azokat a változásokat, amelyek az Almanach nyomtatása közben adódtak és csodálkoznunk kell, hogy ennek a legfontosabb adatokat tartalmazó könyvnek milyen kitűnően szervezett és értesült munkatársai vannak.

Az 1940-es példányban már megtaláljuk a diplomáciai testületekben beállott összes változásokat, a miniszterválságokat, az új és újabb kormány névsorokat, de nincs meg benne a finn-orosz békeszerződés szövege, bár azt éppen a kiadást megelőző héten kötötték meg. A „Góthai Almanach” azonban pontosan vezeti a könyv, amelynek csak a ratifikált, tehát a végleges formában elfogadott szerződések szövegei kerülhetnek bele és a Helsinki-Moszkva közötti megállapodás a könyv kiadásakor még nem jutott el a kölcsönös jóváhagyásig.

Az almanach ujdonságai

Az évkönyv tele van ujdonságokkal, előző év adataihoz viszonyítva ezek az ujdonságok nemcsak tömegesek, de meglepőek is. Ezen azonban nem kell csodálkoznunk, mert gondolkodni csak el, milyen óriási változáson ment át egy év alatt Európa. Cseh- és Morvaországnak a Harmadik Birodalomhoz való csatlóása, a Memel vidék, Danzig, Lengyelország, Szlovákia új helyzete megnyírt megváltoztatták a térképeket. Az Almanachnak módjában volt az idén két új alakulatot is felvenni az önálló államok sorába és pedig: Szlovákiát és Belső-Mongóliát.

A könyv felsorolja a politikai és diplomáciai változásokat is. Ezek pedig eléggé számosak. A jelenleg harcban álló államok belső adatai nem elég pontosak, de ezt a helyzet magyarázza. A kívülálló országokból azonban semmi sem került el a könyv kiadójának és szerkesztőinek figyelmét és éppen úgy megtalálhatók benne az európai, mint az ázsiai, afrikai és amerikai politikai és diplomáciai szereplők nevei.

Rómától Tibetig

Nincs az uralkodóházakban és hercegi családokban olyan változás, amelyről a könyv a legaprólékosabban be ne számolna. Ugyanezt elmondhatjuk azokról az ünnepekről is, amelyek az egyes udvarokban lejátszódtak. Lapozzuk fel például a „Szentszék” fejezetét. A Vatikán az utolsó évben nagy szerepet játszott az európai politikában. Egymást érték a tisztelgő és politikai jelentőségű látogatások. A „Góthai Almanach” felsorolja az összes nagyságok neveit, adatait és azokat a hivatalos jelentéseket, amelyeket Maglione bíboros állam-

titkár irodája hivatalosan kiadott. Ha ezt követőleg például Tibetről akarunk értesüléseket szerezni, ott is ugyanazokkal a lelkiismeretes és pontos adatokkal találkozunk. Tibet a könyv szerint és a valóságban is Kína vazallus államként szerepel. Az adatok tehát a kínai kormány hivatalos megállapításai és ismertetései. A kis Dalai-Láma, az elhunyt főpap 14-ik inkarnációja még nem szerepel a könyvben, mert hivatalos trónralépése csak a könyv kiadása után történt, már pedig a „Góthai Almanach” csak akkor közölheti a nevét, ha személyt hivatalos formában már elismerték. A következő kiadásban azonban bizonyára találkozni fogunk a barnabőrű főpapocskával a könyv hasábjain.

Intimitások az uralkodóházakból

Az elmúlt évben Európa és a többi világrészek fejedelmi és uralkodó házaiban sok házasságkötés, születés és halálozás történt. Az Almanach természetesen hűségesen beszámol mindezekről is. Megtaláljuk benne például a Spoleto-i herceg házasságát Irene görög királyi hercegnővel, György görög uralkodó testvérével és még többet is azok közül, amelyek ismertek és ismeretlenek a közönség számára.

Kiemeli a könyv többek között azt is, hogy II. Péter jugoszláv király letette vizsgáit, hogy Franco tábornok kiskoru leánya, Carmen-cita belépett a spanyol női falangista szervezetbe, szóval minden olyan eseményt, ami érdeklődés tárgya lehet.

Bismarck hercegnek tehát valóban igaza volt, amikor azt állította, hogy a „Góthai Almanach” minden diplomata leggazdagabb ismeret-tárháza, amely nélkül hivatását gyakorolni aligha tudja.

A világháború óta több helyen megkísérelték, hogy hasonló pótkönyvet adjanak ki, de kevés sikerrel. A Justus Perthes-féle kiadást, amely 177 év hagyományain és rendszerén épült fel, pótolni és utánozni ugyanis alig lehet.

CORSO SLÁGERMOZGÓ Nyitott tető!

5, 7-15, és 9-15

ELISABETH BERGNER
ECRABOLT ÉLET

TILOS UTAKON

Corrine Luchaire Annie Dusaux
470. sz. UFA jurnal

Panaszlevél-szekerény helyett — panasz-könyvet vezetnek be a Cfr államoknál

București. — A CFR vezérigazgatósága rendeletet adott ki, melyben megszünteti a panaszlevél-szekerény rendszert, visszaállítva azt a régi rendszert, mely szerint minden állomáson a főnöki irodában panasz-könyv fektetendő fel — látható helyen és bárki rendelkezésére.

Ezeket a panasz-könyveket az ellenőrzésre jogosultak átnézni és lát tamozni kötelesek, a reklamációkról pedig a felettes hatóságoknak jelentés teendő.

A Magna Chartát

Kanadába

szállították

Stockholmból jelenti a Stefani iroda: A Britisch Museum több felbecsülhetetlen értékű kincsét, köztük az angol Magna Charta eredeti példányát, amelyet 1215-ben adtak ki, több művészeti tárggyal együtt elszállították Kanadába.

London uccáin

nem szabad

dohányozni

Stockholm (Rador). — Az Afton Bladet londoni tudósítójának jelentése szerint az angol hatóságok felhívták intéztek London lakosságához, hogy ne dohányozzanak az uccán, mivel a bombárobbanások nyomán összerombolt gázvezetésekből felszálló gáz könnyen meggyulladhat. A Stockholms Tidningen tudósítója szerint a német repülőgépek még sohasem nyomultak be ilyen mélyen angol területre. Az angol fővárost körülvevő légvédelmi öv heves tüzelése ellenére is újabb és újabb német légi rajok érkeznek az angol főváros fölé. A német légitámadások rendszerint valamivel éjjel előtt kezdődnek. A világáros valószínűleg megremeg a bombárobbanások zajától. Nemcsak a bombák robbanása, hanem a légvédelmi tüzérség lövedékeinek borzalmas bugása is fokozza a lakosság félelmét. Csütörtökön a Piccadilly körűsz környékén betiltották a forgalmat, mivel a bombák, amelyek a szomszédos utcák háztömbjeit rombolták össze, ezen a helyen valószínűleg további ártalmakat okoztak.

A némák színháza

A moszkvai „Pravda” beszámol arról, hogy megnyit Moszkvában a hatezer nézőt befogadó színház, amelynek az az érdekessége, hogy színészei egytől-egyig némák. A megnyitó ünnepségen résztvettek a külföldi diplomaták és a szociálista köztársaságok uniójának előkelőségei. A néma színészek Shakespeare, Gorkij, Ilf és Petrop drámáiból mutattak be részleteket. Többek között műsorukon szerepel Gorkij: „Éjjeli nedekhely” és Shakespeare: „Lear király” című darabja. A néma művészek olyan éles arc- és kézjátékkal jelenítik meg szerepüket, hogy a cselekményt pontosan meg lehet érteni.

Páris és a cenzura

A francia sajtó mostanában igen nagy fehér ablakokkal jelenik meg. A cenzura erősen dolgozik Párisban, de jellemző arra a könnyebb szellemre, amely a legnagyobb bajban sem hagyja el a franciákat. A „La Canard Enchaîné” című lap legutóbb kezünkbe került számában a cenzura által kihagyott cikkeket fehér foltjain egész sor szellemes rajz tölti be az ürt. A rajzok között természetesen legsűrűbben az olló szerepel. De van olyan guinykép is, ahol egy rendőrkező befogja a hirlapi kacsát csőrét, viszont más helyen a kacsát nyeli el csőrével az ollót. Ez a kép kétségtelenül arra céloz, hogy a hírszolgáltatást lehet ugyan cenzurálni, de a kitalált mesék, rémhírek még a cenzuránál is hatalmasabbak, mert hiszen le tudják nyelni a cenzura fegyverzetét.

BLOCH RUDOLF

a hegedűoktatást kezdő és haladó növendékek részére f. é. október 1-én megkezd. Megbeszélések: Arad, Bul. Reg. Maria No. 9. Telefon: 13-78.

Antonescu tábornok

felpanaszolja a múlt vétkeit:

2 milliárdba kerültek a felesleges katonai irodák...

Amikor fontosabb volt a bürokrácia mint a kombattáns haderő. — „Hasonló gazdálkodás mellett már csődbe jutott volna egy magánvállalat” — mondotta Antonescu tábornok 1934-ben

Bucurestiből jelenti: Antonescu tábornok, államvezető leplező okmányai során ma azt mutatja be, hogy

a katonai bürokráciát ma helyezték előnybe a tényleges ki képzést végző csapategységekkel szemben

és felsorolja azoknak a kúriabűző állásoknak hosszú sorát, ahol az irodákban nem volt csupán egyetlen íróasztal. Ezekben a felesleges irodákban

ki kellett találni, hogy tulajdonképpen mivel is foglalkozzanak a parancsnokok, segédszemélyzet és a többi oda beosztott, mert nem volt még munkakörük sem. Mindez a nagy bürokrácia csak a tényleges kiképzést végző hódiegségek rovására ment és a nagyvezérkar megállapította, hogy az 5 milliárdnyi hadiköltségvetésből 2 milliárdot emésztettek fel a katonai irodák.

Megtörtént 1933-ban, hogy a katonai irodákban beosztottak pontosan

megkapták a járulékaikat, míg a hadsereg felszerelésére és anyagok kal történő ellátására a hiányokat nem pótolták. Ha egy paravállalatnál — folytatja Antonescu tábornok megállapításait — ilyen rendszer uralkodhatott volna, az már régcsereg a csőd szélén állna. És nem akadt egyetlen férfiasan bátor és minden lehetőséget vállaló egység, aki meg merle volna mondani mind ezeket a dolgokat és bátor kézzel megoldást keresett volna.

A bürokráciát a felére kell leszállítani legalább, ajánlottam 1934-ben — állítja az államvezető, — a hadsereget meg kell tisztítani mindattól ami ott felesleges és a tényleges haderő kárára van. Egyszerűség kell

mert eddig mindent feleslegesen komplikáltak, hogy igazolhassák az irodák szükségességüket.

Rámutat ezenkívül az államvezető, hogy minden hiányt sürgősen pótolni kell, amíg nem késő.

Évente másfélmillió

ember szaporulat:

131,409.891: — ennyi ember lakik az U. S. A.-ban

Washingtonból jelenti: Ez év Augusztus elsején eftették meg a tízevenként szokásos népszámlálást az Egyesült Államokban. Eszerint az USA-nak a múlt hónap elsején

131 millió 409 ezer 891 lakosa volt. A tízesztendővel ezelőtt, tehát 1930-ban megeltett népszámlálás adataihoz mérten a népszaporulat az Egyesült Államokban 7 százalék.

Hitler-Mussolini találkozó előtérben

ROMA (Rádiopress). — A legutóbbi, Ribbentrop német külügyminiszter és Ciano olasz külügyminiszter gróf olasz külügyminiszter között lefolyt találkozóznak

következményeként, politikai körökben az a feltevés alakult ki, hogy rövid időn belül találkozó jön létre Hitler Vezér és a Duce között.

Iskolai- és torna-

Cipők

nagy választékban

APPONYI Testvéreknel

A R A D

A városházával szemben

DR. THAU ERNŐ belgyógyász rendelőjét áthelyezte Consistorului ucca 2 szám alá (volt Szantai-palota) ismét rendel.

WEINFELD RÓZSI

kozmetika

Reg. Maria ut 18 — Tel. 10-49

DR. RÁCZ SÁNDORNÉ művészettörténeti tanfolyamait október 1-én lakásán, Str. Duca 11, ismét megkezd.

Már 100 lejért is igen szép paplant készít Glück Bratianu 8 Hónig harangöntő mellett

Fehér Kereszt Szákhada

A R A D

Tiszta, modern, olcsó, hideg-meleg folyóvíz, központi fűtés

A BANCA ARDELEANA S. A. R. aradi fiókja értesíti t. ügyfeleit, hogy a takarékos folyószámlabetétek kamat lábát szeptember 15-től kezdődőleg 1/2%-kal leszállítja.

Vasuti egyezmény Románia és Magyarország között

Budapest. — A két ország vasuti igazgatósága között megállapodás jött létre az átadott területekkel kapcsolatos tranzitforgalomra vonatkozólag.

Eme megállapodás egyik pontja értelmében Magyarország két vonatot indíthat naponként Kolozsvárról, mely román területen megy keresztül.

emélyes ottléte alkalmával:

Az államvezető bezáratta a sinaia-i játékkaszinót

Aból jelentik: Szombat este Antonescu tábornok miniszter-államvezető Sinaiaiban tartott. Az államvezető itt szer- zett tudomást arról, hogy a sinaia-i játékkaszinó még mindig működik. Azonnal parancsot adott, amelynek alapján a rendőri hatóságok még szombaton este kiürítették a játékkaszinót és a kaszinót bezár- ták.

Ribbentrop elutazott Rómából

Vasárnap még egyszer meglátogatta a Duce-t, — a pályaudvaron Ciano gróf bucsuzlatta

Aból jelentik: Vasár- nap 12 óra 30 perckor Ribbentropp Joachim bi- roni külügyminiszter ki- vel a Venezia palotába ment, hogy elbucsuzzék Duce-től. A bucsulátogatás Ribbentropp a Golfklub- ban Ciano gróf és néhány ál- lami pártfőméltóság társa- ságában szükkörű ebéden részt. A német külügy- miniszter vasárnap délután 18 órakor utazott el az olasz fővárosból.

Tokio. — A japán sajtó a római megbeszélésekhez fű- zött kommentárjaiban megál- lapítja, hogy Spanyolország egyre szorosabban közeledik a tengelyhatalmak akciói- hoz. A japán lap kiemeli a Duce ama történelmi fontos- ságu kijelentését: hogy Af-

rika az európai kontinens fiókiintézménye.

A birodalmi külügyminiszter elu- tazása előtt a Madama villában tar- tózkodott, ahonnan Ciano gróf olasz külügyminiszter társaságában hajtattott ki a római nép üdvözlé- sére. A közepette a pályaudvarra. A nép a két külügyminiszteren kívül éltette a Führert és a Duce-t. A Berlinbe induló különvonat 18 óra után néhány perccel hagyta el Rómát.

Bíróság előtt

az „éjszakai élet császára“

Aki percenként egy fontot keres — szélhámossággal

Érdekes, és a magyar főváros éj- szakai életében közismert szélhám- mos került most a pesti bíróság elé. Az elegáns megjelenésű ember, akit az éjszakai élet „császárának“ ne- veztek. Lord Hamptonnak adta ki magát. Különböző manipulációk folytán százezer pengőt csalt ki em- berektől és az al-lord szórta a pénzt mindenfelé és közben sorozo- tos családokat követelt el. Lord Hampton ügyének tárgyalása már harmadik napja folyik a bíróság előtt nagy érdeklődés mellett.

Fejedelmi életet élt, — amint a tárgyaláson kiderült, — az elnök egymásután olvasta fejére, hogy 15.000 pengős borrautókat adott, az Arizona mulatóban két számlája 47.000 pengőről szólt, a Moulin Rouge-ban, a Hungáriában, a virág üzletekben ezekre menő összegeket költött. A társaságában levő höl- gyeknek „társaságpénz“ címén nem ritkán 3—5000 pengőt adott.

Amikor az elnök számonkérte az al-lordtól, hogy hogyan csinálha- tott 30.000 pengős „cehket“, az egyik mulatóban, hangosan felneve- tett, amiért az elnök rendreutasí- totta.

Később a vádlott élesen kifogad- t az elnöki megállapítással szemben, amiért egyórai sötétzárkát kapott, amit később az elnök elengedett neki.

— Ön azt állította, — folytatta a kérdést az elnök, — hogy szóra- kozni jött Budapestre, miért adta ki magát akkor a Hutter és Hardt- muth- gyár tulajdonosának, miért állította azt, hogy első felesége hercegnő volt és megvásárolja a Nova Rt.-t? Igaz, hogy társasága előtt azzal is dicsekedett, hogy per- cenként egy fontot keres.

— Amit az elnök ur most mon- dott — válaszolta sirásba csukló hangon az al-lord — az úgy hang- zik, mint egy tündérmese. Beisme- rem, hogy sok bolondságot mon- dtam, de ilyeneket mégsem.

— Miért mondta, hogy az egész világon gyárai vannak?

— Az emebereknek az volt az impressziójuk rólam, hogy millió- mos vagyok...

— Miért akarta kivinni menyas- szonyát Londonba. Azzal állította, hogy előkelő szüleinek be kell mu-

tatnia jövődöbelijét. Az ön szülei csupán becsületes kőművesek.

— Szobrászok!... tiltakozik az ál- lord.

A továbbiak során beismer- te, hogy taxisámlája mintegy 5000 pengőt tett ki, női ruháinakért 5400 pengőt fizetett ki, borrautók- ra esténként 1200 pengő ment el, egy-egy londoni telefonbeszélgetés 300 pengőbe került. Lakbérért 8000 pengőt fizetett.

A BÓKEZŐ GAVALLER — Az ügyész intézett ezután kérdé- seket a vádlottól.

— Ki az a Margaret nevű hölgy, aki levelében arról értesítette, hogy gyermekei nélkülöznek, még cipő- talpalásra sem jut nekik.

— A feleségem, négy gyermekem anyja.

— Ha van felesége, miért állíto- ta azt, hogy özvegy és miért volt menyasszonya?

— Ha az ember egy lednyak ajándékot ad, még nem jelenti azt, hogy menyasszonyának tekinti. Ki- csit bolond voltam és azért nem vallottam be, hogy családos vagyok. Nem akartam megcáfolni a velem kapcsolatos legendákat...

— Külföldön is ilyen költséző életmódot folytatott?

— Igen. Egy hétre jöttem Buda- pestre, Moszkvába készültem, de az itt kapott 100.000 pengő meghol- dított.

Ezután újabb számlák kerültek elő. A Moulin Rouge-ban 5500. Höl- gyek tiszteletdíja 1000—2000 pengő. Pralinékért 450 pengő. Hortobá- gyon egy délutáni kirándulás költsé- ge 1000 pengő, londoni repülőgép 2160 pengő, Berlinbe 1—1 repülés 1400 pengőt emésztett fel. Egy iz- ben külön gépet bérelt Bécsig, a- honnan Londonba utazott, ennek az utnak számlája közel 3000 pengőt tett ki. A Hungáriában több mint 9000 pengőt költött.

Az állítólagos lord Hampton ki- hallgatása után az elnök Hatvany Bertalan báró elvált feleségét, Hes- senberger Verát szólította maga elé. Tagadta bűnösségét. Elmondot- ta, hogy az al-lord azt ajánlotta neki, hogy kössön egy angol állam- polgárral név házasságot.

At is adott neki két részletben 30.000 pengőt, de semmit sem tett az ügyben. A tárgyalás folyik.

A vasárnapi legionárius ünnepségek Aradon és a megyében

ARAD. — Miképen az or- szág minden részén, úgy Aradon és a megyében is ke- gyeletes ünnepségek folytak le a vasárnapi napon a lé- gionárius mártírok emléke- zetére.

Aradon, délelőtt féltizen- két órakor ünnepi istentisz- telet volt a görög keleti szé- kesegyházban, melyen dr. Mager Andrei püspök őszent sége is megjelent, valamint a különböző hatóságok és in-

tezmények vezetői, funkció- nárusai.

Az istentiszteleten Turic Caius gör. kel. lelkész celeb- rálta a szertartást.

Hasonló ünnepségek vol- tak a megyében is, így töb- bek között Déznán, Curticion és Semlac községekben.

DR. GOLDSCHMIDT LI- PÓT gyermekorvos ismét rendel. Bul. Carol 33 (a tör- vénszéknél).

F. Vas Boriska

Jelentkezés az iskola helyiségében, Bul. Reg. Ferd. 6

tornaiskolájában október 1-én a délelőtti órákban 3—6 éves gyermekek részére, játékkal egybekötött tornakurzus nyílik

A szegényebb néposztály védelmében...

Évire meghosszabbították a lakbérszerződéseket

reștiből jelentik: Az állam- utasításra Antonescu Mihai ügyminiszter nagyfontosságu rendeletével az október 26- (elvé november 1-én) lejá- ró szerződéseket félévvel, azaz prilis 23 (1941 május 1-ig) hosszabbította. A törvényrende- melkedő humánus rendelkezé- seket szemlélve tartva a 40 lejig terjedő házbérek feltün- szerződéseket minden emelés- től hosszabbítja. A többi eme-

lés is igen mérsékelte, mert a 70 ezer lejig terjedő szerződéseknél 2 százalék, a 100 ezer lejig terjedők- nél 3 százalék, a 130 ezer lejig ter- jedőknel 4 százalék, míg az annál magasabb házbéreknel 5 százalék az emelés. A központi fűtéses laká- soknál 1 illetve 2 százalékat enge- délyez a rendelet, amely ezenfelül kimondja, hogy a 40 ezer lejig terjedő béreknel a házbér havonta a magasabb béreknel háromhavon- ta fizetendő előre.

dekretem alapján:

Az ítélőtábla létesült az országban — Arad táblai székhely

reștiből jelentik: A utorul Oficial hétfő reg- száma az igazságügymi- niszter rendeletétörvényét, melyet az államvezető jegyzett. E törvény értel- en a birói szervezet 41. aszát módosítják. A mó-

dosítás szerint az országban 10 ítélőtábla fog a jövőben működni:

Az ítélőtáblák székhelyei: Arad, Brassó, București, Con- stanța, Craiova, Galați, Iași, Sibiu, Suceava és Timișoara városok lesznek.

Aradban a német tengeralattjárók:

Éf nap alatt 176 ezer ton- nyi angol hajó került a tenger fenekére

erlin. — A mai német ha- bentés arról számol be, hogy Söpke sorhajóhadnagy uralattjárója 61.300 ton- nyi angol hajóteret sü- zített el. Más tengeralatt- járk 35.700 tonnát, így rö- kétféle nap leforgása alatt angol kereskedelmi tenge- ret 176 ezer tonnát vesz- t el olyan tengerészeken, a tengeralattjárók el-

leni védelem sokkalta biz- tosabb az angoloknak mint másutt. A London és Délang- lia, valamint Keletanglia el- leni légitámadások további sikereket hoztak a német egységeknek. A Royal Albert és a West-India dokkokban, ahol élelmiszerek vannak fel- halmozva, újabb súlyos tü- zek keletkeztek.

Meghalt Dr. Simó Károly

Arad. — Vasárnap 69 éves kor- ban elhunyt dr. Simó Károly aradi főorvos. Az elhunyt dr. Tauffer kli- nikáján működött tanársegédként egykor, majd Buziás fürdő orvosa lett, innen került Aradra, ahol egy- ideig a megyei kórház szüle- szeti osztályát vezette.

Halálát kiterjedt és előkelő ro- konsága gyászolja.

Temetése 24-én délután 5 órakor lesz.

Ütven lejes nép- sorsjeggyel négy egymásutáni huzá- son vehet részt a GOLDSCHMIDT

bankban
A Népsorsjáték huzásának eredményei:

Lei 20.000: 04937, 83179, 14362.
Lei 5000: 0486, 9652, 2140. Lei 500: 021, 058, 281, 761, 004, 650. Lei 100: 05, 06, 31, 53, 55, 86, 12, 51, 63.
Szombat, Szept. 21-iki huzás:
20.000 lei: No. 09059, 5000 lei: No. 5999, 500 lei: No. 686, 769, 100 lei: No. 01, 11, 52.

AZ ARADI ZSIDÓ TEM- PLOMBAN az imaszékek bérbeadása megkezdődött. A régi bérlők imaszékeit folyó hó 26-ig tartjuk fenn. A tem- plomi előjáróság.

URANIA nagy filmek színháza
3, 5, 7-15, 9-15
MA! Utotjára!

Lengyelországi hadiárat

Legujabb 470-es UFA háborus hirdó

URANIA . Kedden premier!
Az idei szezon nyitó slágere!

„Beccsületrend“

CHARLES VANEL, PIERRE RENOIR, MARIE BECC

A szeretet és önfeláldozás apothéozisa

Románia A vál.-Jugoszlávia A vál. 2:1 (1:1)

Beograd. — Nagyszámú közönség feszült érdeklődése mellett került leonyolításra a két ország válogatott csapatainak országközi mérkőzése, melyet a jobb és lendületesebb futballt játszó román válogatott nyert meg.

A mérkőzés első negyedőrája tapogatózó játékkal telik el. Mindkét csapat keresi az ellenfél legkönnyebben áttörhető pontjait és éppen ezért az első negyedórán inkább a mezőnyben fut a labda. Egyénhányszor ugyan gólszerzési szándék is izgalomba hozza a közönséget, azonban a 16-on álló védelmi vonalak nyugodtan és biztosan állják el a kapaba vezető utat. Ebben a periódusban mégis inkább a jugoszlávok a veszélyesebbek, de Dávid, Sliva, Lengher u. n. Steg-fried vonala sziklaszilárdan áll a helyén, annak dacára, hogy a 18. p-ben Petrovicinak egy váratlan akcióból sikerült gólt szereznie. A gól után a román fedezetors kap erőre és Rasinariunak egy kitűnően előreadott labdájával Bogdan tör előre, összejátszik Pleșteammal, aki belevonja az akcióból Ghica Po-

pescut is és utóbbinak sikerül a jugoszlávok hálóját és szívét megrezegtetni.

Szünet után hatalmas harc alakul ki. Nagy lendülettel játszik mindkét csapat, a játékosok érzik, hogy a következő gól eldönti a mérkőzés sorsát. Minden labdára rárohannak a játékosok és a legreménytelenebb helyzetekből is igyekeznek akciót felépíteni. Ebben az izgalmas harcban Bogdan dönti el a mérkőzés sorsát, amikor a 9. p-ben egy hátulról kapott labdával előre tör, az utjátálló védőjátékosokat kicselezi és végül góllal koronázza vállalkozását.

A jugoszlávok most még energikusan sabbban fekszenek be a küzdelemben, de a román válogatott se félkezele, úgyhogy sikerül az eredményt meg tartaniuk.

A mérkőzés a Beogradsky pályán folyt le a német Miess bíró külön vezetésével.

A mérkőzés után bankettet rendeztek a román válogatott tiszteletére, melyen Cădere belgrádi román követ gratulálta a válogatott játékosokat.

Románia B.-Jugoszlávia B. 2:1 (1:0)

București. — Román támadásokkal indul a mérkőzés, melyek azonban egyelőre eredménytelenek, miután gólrá átváltható helyzetet csak táraink nem tudnak kidolgozni. Végül is az első félidő 41. percében Iordachenak sikerül gólhelyzethez kerülni, amit sikeresen be is fejez (1:0). A második félidő 17. p-ben

Bozovicnak sikerül egyenlítőni. A kiegyenlítés után erős íram fejlődik ki a győztes gólért. A második félidő 23. p-ben Iordache — Mihailescu összjátékából Iordachenak sikerül a győztes gólt berugnia.

Atanasov bolgár bíró vezette a mérkőzést.

Jugoszlávia IIJ-Románia IIJ. 4:1 (3:0)

A jugoszláv ifjúsági csapat győzelmét nagyban elősegítette az a körülmény, hogy a román ifj. csapat egyik játékosa, a 10. p-ben meg-

sérült, úgy, hogy a román csapat ettől a perctől fogva 10 emberrel harcolta végig a mérkőzést.

Crișana Cîr-Electrica 2:1 (0:1)

ARAD. — B-ligás mérkőzés, melyet a Gloria pályán bonyolítottak le mintegy 500 főnyi közönség jelenlétében az albaiuliai Vancu bíró vezetésével.

A mérkőzés első félidejében az Electrica játszott nagyobb lendülettel és ennek megfelelően egy gólos vezetésre is szert tett. Szünet után azonban az aradi csapat vette át a támadó fél szerepét és mindenáron való győzni akarásával sikerült is az ellenfél előnyét nemcsak behozni, hanem Bugar II lövésével a győzelmet is kiharcolni.

Pantea lövi az első gólt a

12. percben. A II-ik félidő 13. percben Bugar II faultolják, a megítélt 11-est Șerban gyengén lövi, kapus kivédi. A 26. percben Bugar II. közelről beállítja a végeredményt.

A Crișanaból: Săbău kapus kitűnően védett, míg Bugar II. magasan jól játszott.

A temesvári csapatból: Marcu, Bíró és Barna voltak jók.

Csapatösszeállítások:

Crișana: Săbău, Egedi, Novac — Tolan, — Bugar II., Siboteanu, Șerban, Durgheu, Gligorescu.

Electrica: Trifanov, Barna, Mager, — Posa II, Posa I, Marcu — Bíró, Posen, Pantea, Gál, Baba.

Miért közkedvelt a „Népsorsjáték“?

Amióta életbeléptették az Állami Osztálysorsjáték mellett az 50 leies napi sorsolós népsorsjátékot is, valóságos népvándorlás indult meg a sorsjegy elárulító helyekhez. A legszegényebb emberek is, — akik eddig nem tudtak 200 leiért az Osztálysorsjátékon játszani, — részt vehetnek ezen csekély összegért a huzásokon. A Népsorsjáték nagy előnye, hogy 50 lei befektetéssel 4 napon keresztül játszik és szerencsés esetben 4 nyereményt és egy prémiumot nyerhet. — Minden nap kihúzunk egy 20.000 leies, valamint több 500, 500 és 100 leies nyereményt, míg minden héten egy 100 ezer leies prémiumot. Az Osztálysorsjáték Igazgatóságát az az elv vezette, hogy a szegényebb néposztály is részt vehessen a sorsjátékon. Egyébként a népsorsjáték tombolarendszeren épült fel. Mégpedig am-

bo, terno, quaterno, quinterno beosztásban és ennek megfelelően a nyeremények 100, 500, 5000, 20.000 leiesek, míg maga a tombola szerencsés nyerője 100.000 leit kap.

Diákruhákat,

pellerineket

legszegényben fest, tisztít

KNAPP

modernül berendezett vállalkozás, BRATIANU u. 2-4. Minorita palota. — Episcopul Radu u. 10 szám.

Gheorghe Igreț

borbély és fodrászterem
STRADA BRATIANU No. 9.
Higiénikus Cícső! Pontos!

Az ujaradi német kerület sportünnepélye

ARAD. — Az ujaradi német kerület tegnap nagy sportünnepséget rendezett különböző programmmal, melynek keretében a csapatok felvonultak a Hősök emlékművéhez és azt megkoszorúzták. Délután különböző sportjátékokat rendeztek.

Beszédet mondtak Schmiedt és Totok, továbbá S. Kompass.

Gloria komb. — Astra 3:3 (2:0). Barátságos.

CFR — Astra mérkőzés elmaradt, miután a CFR nem jelent meg a pályán.

ATE — Egyetértés 2:2.

Unirea — Amra 2:2.

AAC — Olimpia 3:0.

Transilvania — Tricolor 2:1 (1:0). A gólokat lőtték: Tosines, Beliu, illetőleg Uran.

Iskolába

csak szemorvos által előírt szemüveggel menjen

Preciz külföldi üvegek

legmodernebb keretek, óriási választékban

KUN

szak-látászerész

Arad, Bul. Reg. Maria 10

25 millió frankkal villamosították Marokkó vasútait

Vichyből jelentik: A francia kormány nagyobb segély kölcsönt szavazott meg Marokkó számára. A marokkói francia gyarmati főkormányzó 25 millió francia frankból kölcsönt a kikötőket és országutakat ujjaépíteni, nemkülönben pedig az összes vasút hálózat villamosítását Marokkóban végrehajtani.

H a s z n á l t,
de jókarban levő

prizmas látásövet

kézpénzért KUN

szaki látászerész,
ARAD, Bul. Reg. Maria 10.

— DR. WEINBERGER JENŐ ügyvédi irodáját áthelyezte Bulv. Carol 55 sz. alá. Telefon: 19-33.

Portscher

Str. Consistorului, női hölgyfodrász
Ondolálás 15, Hajmosás 15,
Hajvágás 15, Manicúr 15, Víz-
ondolálás 25 Lei, Dauerwelle
200 Lei, Babaklinika.

Uraknak a legelső bérletrendszer

DR. FÖLDES FÉLE SOLVO A
LEGIDEALISABB HAJTÓ- ÉS VÉR
TISZTÍTÓ, ARA 25 LEI.

Képekkel gyári árban!

Freiman

Bul. Reg. Ferdinand 7.
(udvar jobbra)

DR. LAZAR AUREL ügyvéd Catedralei tér 5. leszereit és ismét fogadja feleit.

DR. RÓZSA FERDINÁND az aradi közpórház volt orvos rendelőjét Str. Crișan 6. alatt nyitotta meg. Rendelbel- és nőgyógyászati betegneknek 9—11-ig és 3—5-ig. Tel.: 14-41.

DR. RÓNA orr-, gége-, fül-orvos ismét rendel. Str. Popa 1/a.

Egy 28 év előtti híres gól története

Amikor az angliai football-csapatnak sikerült teljes győzelmet aratni az aradi labdarugók felett

A nagy európai és az azzal kapcsolatos világesemények, amelyek az elmúlt hónapokban oly sok változást hoztak az emberek életében és világszemléleti elgondolásaikban, nem hagyták érintetlenül a sport területét sem. Minden állam életében a nemzeti eszmék uralomra jutása kerül az előtérbe és ennek egyik természetes velejárója az, hogy a professzionizmus teljesen eltűnik. Mindenfelé ez a vezérgondolat fogja sarkalni a sportolókat. Ujra a nemes idealizmus veszi át uralmát a zöld gyepen és fehér salakpályákon, amelyek az elmúlt két évtized alatt, de különösen az utóbbi években neveltek ugyan sztárokat, de a legtöbbször a teljesítménye mögött — ha őszinték akarunk lenni — ott állt az a szó, hogy business. Az új idők szelleme vissza fogja hozni a minden érdek-től mentes sportolókat, azt a lelkes, névtelen légiót, amelynek azonban az elmúlt évtizedekben is akadtak hősei. De az évek rohannak és tovább áradatukban lassankint elfakulnak az egykori szenzációk.

Az aradi sportolók közül sok országos híresség került ki. Ezek egyike Eisenmagen László, nyugalmazott biztosítóintézet főtisztviselő, aki mint tartalékos százados, katonai szolgálat közben, rövid időre mostanában tért vissza Aradra. Ezelőtt 28 évvel, 1912. tavaszán ő volt az a híres futballista, aki az akkor Aradon játszó angol football-csapatnak a kapujába gólt rugott. Ez abban az időben világszenzáció volt s a külföldi lapok is hasábszámról foglalkoztak ezzel a sportbravúrral. Sportkörökben még ma is sokszor emlegetik azt a nagy eseményt, amely bebizonyította, hogy az Angliából jött csapat sem verhetetlen.

A napokban beszélgettünk Eisenmagen Lászlóval s megkértük, hogy mondjon el egyetmást erről a mérkőzésről.

— Bizony, idestova már harminc esztendeje annak, hogy az AAC csapata megmérkőzött a Bishop Auckland angol csapattal, amely a kontinens számos országában bemutatta a hamisítatlan fair angol játékot és játékosai a football igazi művészei voltak. Az Aradon való szereplésükkor nekem sikerült az egyetlen gólt lőnöm, de abban nagy része volt — mondja szerényen mosolygva — minden egyes játékosunk kiváló teljesítményének. Természetesen, ma is boldogan gondolok vissza arra a nagy mérkőzésre, amelynél nagyobb szabású mérkőzést még nem játszottak Aradon.

Bel- és külföldi lapok kerülnek az asztalra. A megsárgult, sokszor forgatott lapokon fényképek tömege. Minden angol játékos meg van örököltve. Nézzük az ifjú, magabizós, mosolygó arcokat. Annak a nagy, büszke birodalomnak fiait, ahol sohasem nyugszik le a nap. Itt sorakoznak a nevek: I. I. Robinson, C. I. Rudd, Fred Hopper, Charles L. Riley, James Montgomery, James Fleming, Fred Kirby, George Hedley, Harold Boardman, Thomas Clough. Ki tudja, hol van ma a híres tizenegyet. Talán már a huszonöt év előtti borzalmak idején ottmaradt egyik-másikuk valahol Flandriában, vagy a Galliopoli-félszigeten. De az is lehet, hogy van közöttük olyan, aki ebben a percben valamelyik londoni külvárosi kaszárnyában, ingujjra vetkőzve, kopaszodó, őszülő fején az izzadságot törölgetve, légvédelmi lögyakorlatokat tart. Vajjon eszükbe jut-e néha az a boldog, ragyogó tavaszi

nap, amikor egy marosparti városban zenével, virágcsokrokkal felfestették a város utcáit és a lelkesült tömeg.

Mellettük ott van a lapokban akkori AAC csapata is, amely a mérkőzést játszotta: Horváth Zsef, Russu, Kotsis, Csenka, Pinger, Rudnyánszky, Borszék, Csicsy, Drescher, Horváth S. A nemes mérkőzés lefolyásáról beszámoló lapok az elragadtatás és a jogos büszkeség hangján írják: „Most az angol kapu felé. A labdát a szőlőjék Eisenmagenhez. Halad re vele. Már közel van a kapu. A közönség izgatott. Kiáltás: sut! sut! De a játékos halad gáttan a kapu felé. Most rugja angol kapus — sötét sweater rajta, sapka és a kezén keztyű van — akarja magát vetni a labda elé az már bent van a kapu. Most kitör mindenkiből a lelkesedés. Felugrálunk és eljeneznek emberek, a tribün közönsége felkapja a kezét, zsebkendőket, papírokat, levegőben felelőzők. Ez leírhatatlan. Még tovább beszélgetünk a 28 évvel ezelőtti nagy nappal. Ezelőtt apróságokat mond el a mérkőzés kapcsán, amely Bishop Auckland — AAC 3:1 arányban záródott. A Szabadság-téren nagy fogadtatási ünnepélyen üdvözölték a csapatot. Alfréd angol nyelven üdvözölte a vendégcsapatot, Alt János pedig magyarul tartott üdvözlő szöveget. Az a nap örökké emlékeztet marad Arad sportéletében, senmagen ma is az aktív sportbenyomását kelti, mert az eldöntött lelkes sportolói megőrizték magukban valamit: szívükket, lelkesükket a sportnak éltek. Nálunk sok nyomot hagyott a három tized. Olyan szeretettel beszél járól és az egykori sporttársakról, kapcsolatos eseményekről, mintha ezelőtt öt perccel jött volna valami kiadós tréningről. Onnan, amelynek a tribünjéről valamelyik lelkesült tapsoltak neki, vállat emelték, hogy megköszönjék azt a nagy dicsőséget, amit a csapatnak szerzett.

Ö S Z I RUHÁKAT, KABATOKAT fest, tisztít

KNAPP

modernül berendezett vállalkozás

Str. Brătianu 2-4 szám (Minorita palota), Episcopul Radu 10 szám

Vérszegény, sápadó

étvágytalan, legyengült és gyomorkori fejfájásban szenvedők teljes gyógyulást nyújt a Földes-féle „Ferro“ vastáskör. A leghatásosabb és eredményesebb erősítő, laló, vér- és izomgyarapószer. — Egy üveg ára 130 Földes gyógyszerár, Arad

Sze mély az onosság

k é r ő k n e k

arc képeket leg-
o l e s ő b b a n

SÁNDOR JENŐ

fényképész készít
Bul. Reg. Ferdinand 22
Lutherárius templom
mellett